

Remissvar på Klimat- och näringslivsdepartementet promemoria Förslag om nya energipolitiska mål (KN2023/04578)

Svensk Solenergi tackar för möjligheten att framföra våra synpunkter på promemorian (PM).

Sammanfattning

- Vi ser positivt på ett planeringsmål om 300 TWh till år 2045. Att inte ha ett planeringsmål innebär stora risker för samhället.
- Det är positivt att Svenska kraftnät ska få i uppdrag att peka på var nya anslutningar av produktion av el och flexibilitetsresurser behövs. Alla elnätsbolag borde också vara skyldiga att publicera information om var det finns tillgänglig kapacitet för att ansluta ny elproduktion i deras elnät.
- En hög grad av mångfald av produktionsslag ger ett robust och motståndskraftigt elsystem.
- Distribuerad produktion och produktion utan import av bränslen behöver värderas högt för att säkerställa leveranssäkerhet i kristid.
- Elnätsbolagens arbete med att bygga ut och digitalisera elnäten samt tillvarata sina kunders förmåga att leverera flexibilitet behöver påskyndas.
- Utbyggnadstakten av flexibla resurser som energilagring underskattas vilket innebär att oron för att tillförlitlighetsnormen inte kommer uppfyllas baseras på felaktigt underlag.

Planeringsmål för elsystemet

Svensk Solenergi ser positivt på ett planeringsmål om 300 TWh till år 2045. Det överensstämmer också med det som vi själva räknat med i vårt [solenergipolitiska program](#) från våren 2022. Vi instämmer i att riskerna med att inte ha ett planeringsmål för utbyggnaden av elsystemet överväger riskerna med att ha ett för högt uppsatt mål.

Det är glädjande att regeringen har ökat anslagen för regional och lokal energiplanering samt för tillståndsprövning hos myndigheter och domstolar.

Det är också positivt att Svenska kraftnät (Svk) får i uppdrag att bedöma och informera var nya anslutningar av produktion av el och flexibilitetsresurser behövs. Som en del av detta behöver Svk och landets övriga elnätsbolag publicera information om var det finns tillgänglig kapacitet för att ansluta ny elproduktion, vilket var en viktig del av överenskommelsen inom EU om elmarknadsdesign från december 2023. Detta behöver skyndsamt implementeras i svensk rätt.

Leveranssäkerhetsmål för elsystemet

En nyckel för att säkerställa ett effektivt, robust och motståndskraftigt elsystem under samtliga krisnivåer är att tillgodose en hög grad av mångfald av elproduktionsslag. Det visar

inte minst den senaste energikrisen, som berodde på höga gaspriser och problem med fransk kärnkraft. En blandning av produktionsslag samt en blandning av storskalig centraliserad elproduktion med småskalig distribuerad dito är viktigt. Under krissituationer är en extra viktig egenskap som behöver belysas möjligheten att producera el som inte är beroende av import av bränslen. Rysslands anfallskrig i Ukraina visar också att distribuerad elproduktion är mindre sårbar än centraliserad sådan. Det är tydligt att vi behöver öka mängden distribuerad elproduktion i Sverige.

Svensk Solenergi håller med om att det är viktigt med elsystem som levererar rätt mängd el till rätt plats i rätt tid och att hinder för detta ska undanröjas. Med den anledningen är det kritiskt att elnätsbolagen har rätt förutsättningar att förstärka och bygga nya elnät samt att de påskyndas i sitt arbete med att tillvarata kunders förmåga att leverera flexibilitetstjänster till elnätet. De svenska elnäten är inte rustade för elektrifieringen av samhället. Elnätsföretagen kommer inte genomföra omfattande digitalisering och effektivisering om det inte skapas incitament för det genom tvingande regelverk och incitament i intäktsramarna.

Svensk Solenergi anser att Svk:s bedömning att det svenska elsystemet inte kommer leva upp till den beslutade tillförlitlighetsnormen år 2027 bygger på antaganden som underskattar utbyggnadstakten av det nya energisystemets resurser, som solkraft, batterilagring och flexibilitet. Utbyggnadstakten av stationära batterier och smart styrning av flexibilitet är idag starkt uppåtgående. Det är troligt att vi år 2030 kommer ha runt 10 GWh stationära batterilager i det svenska elsystemet. Lägg där till kommande implementering av vehicle-to-grid (V2G) och utbyggnad av elektrolysörer för produktion av vätgas.

Volatila priser på el är inte i sig negativt. Som påtalas i PM behöver det finnas möjligheter att prissäkra sig mot volatilitet om man så önskar. Så länge dessa möjligheter finns är volatiliteten en viktig prissignal för investeringar i flexibilitet samt elproduktionsanläggningar som producerar när elpriser är höga.

Anna Werner, vd Svensk Solenergi